
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

247

Na osnovu člana IV B.7. a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI OD NASILJA U PORODICI

Proglašava se Zakon o zaštiti od nasilja u porodici koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 9. februara 2005. godine i na sjednici Doma naroda od 3. marta 2005. godine.

Broj 01-109/05
29. marta 2005. godine
Sarajevo

Predsjednik
Niko Lozančić, s.r.

ZAKON

O ZAŠTITI OD NASILJA U PORODICI

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.
Predmet zakona

Ovim zakonom uređuje se zaštita od nasilja u porodici, pojam nasilja u porodici, lica koja se smatraju članovima porodice u smislu ovog zakona, način zaštite članova porodice, te vrsta i svrha prekršajnih sankcija za počinioce nasilnih radnji.

Član 2.
Postupak pružanja zaštite

Opšti principi i pravila uređeni ovim zakonom i drugi propisi koji uređuju oblast nasilja u porodici, obezbjeđuju sprečavanje i suzbijanje ove vrste nasilja, efikasne mjere uticaja na nasilnike i druga lica da ne čine nasilje, te otklanjanje posljedica počinjenog nasilja, propisujući način ostvarivanja te zaštite.

Postupak zaštite ostvaruje se po odredbama Zakona o prekršajima, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Rješenje o izrečenoj zaštitnoj mjeri nadležni sud za prekršaje dužan je dostaviti odmah, a najkasnije u roku od osam dana.

Član 3.
Hitnost rješavanja

Zaštitu od nasilničkog ponašanja, u smislu ovog zakona, dužni su pružiti policija, organ starateljstva i sud za prekršaje.

Subjekti zaštite od nasilja u porodici i sud obezbjeđiće hitno rješavanje ove vrste predmeta.

Član 4.
Pristup sudu za prekršaje

Ovim zakonom se obezbjeđuje nesmetan pristup sudu za prekršaje svih subjekata zaštite, bez bilo kakvih troškova, s tim da se obezbijedi potpuna i sinhronizovana povezanost sistema te zaštite.

II - POJAM PORODICE I NASILJE U PORODICI

Član 5.
Pojam porodice

Porodicu u smislu ovog zakona čine:

- 1) bračni i vanbračni partneri,
- 2) srodnici koji žive zajedno: krvni srodnici i srodnici iz odnosa potpunog usvojenja u pravoj liniji bez ograničenja, a u pobočnoj liniji zaključno s četvrtim stepenom; usvojenik i usvojilac iz odnosa nepotpunog usvojenja; srodnici po tazbini zaključno s drugim stepenom,
- 3) staralac i štićenik, hranilac i hranjenik,
- 4) bivši bračni i vanbračni partneri.

Odnosi među članovima porodice zasnivaju se na humanim principima koji podrazumijevaju međusobno poštovanje, pomaganje, privrženost, održavanje skladnih odnosa uz razvijanje i ispoljavanje najboljih osobina, pri tome imajući u vidu posebno obavezu zaštite djece, poštovanje ravnopravnosti polova i dobrovoljnost stupanja u brak i vanbračnu zajednicu.

U međusobnim odnosima članovi porodice će poštovati prava, slobode i bezbjednost drugih članova porodice, na način da ih neće ograničavati, onemogućavati ili sprečavati u ostvarivanju njihovih prava i sloboda koje članovi porodice imaju prema postojećim propisima.

Član porodice će se suzdržavati od povrede fizičkog ili psihičkog integriteta drugog člana porodice, povrede i diskriminacije po osnovu pola i uzrasta i od stavljanja u stanje potčinjenosti po bilo kom osnovu.

Član 6.
Pojam nasilja u porodici

Nasilje u porodici je bilo koje djelo, koje nanosi fizičku, psihičku, seksualnu ili ekonomsku štetu ili patnju, kao i prijetnje takvim djelima, ili propuštanje dužnog činjenja i pažnje, koje ozbiljno sputavaju članove porodice da uživaju u svojim pravima i slobodama na principu ravnopravnosti u javnoj ili privatnoj sferi života.

Radnje nasilja u porodici u smislu stava 1. ovog člana su:

- 1) svaka primjena fizičke sile ili psihičke prinude na fizički ili psihički integritet člana porodice,
- 2) svako postupanje jednog člana porodice koje može prouzrokovati ili izazvati opasnost da će prouzrokovati fizičku ili psihičku bol ili ekonomsku štetu,
- 3) prouzrokovanje straha ili lične ugroženosti ili povrede dostojanstva člana porodice, ucjenom ili drugom prinudom,
- 4) fizički napad člana porodice na drugog člana porodice bez obzira da li je nastupila fizička povreda ili nije,
- 5) verbalni napad, vrijeđanje, psovanje, nazivanje pogrdnim imenima, te drugi načini grubog uznemiravanja člana porodice od drugog člana porodice,
- 6) seksualno uznemiravanje i uznemiravanje drugog člana porodice u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti polova u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 16/03),
- 7) uhođenje i svi drugi slični oblici uznemiravanja drugog člana porodice,
- 8) oštećenje ili uništenje zajedničke imovine ili imovine u posjedu ili pokušaj da se to učini,
- 9) propuštanje dužne pažnje, nadzora prema drugom članu porodice ili nepružanje pomoći i zaštite tom članu porodice iako za to postoji obaveza po zakonu i moralu pa to bude imalo za posljedicu stanje ili osjećaj fizičke, psihičke ili ekonomsko-socijalne ugroženosti tog člana porodice.

Član 7.

Prijavljivanje nasilja u porodici

Zdravstveni i socijalni radnici, nastavnici, vaspitači, medicinske, obrazovne i druge ustanove i organi, kao i nevladine organizacije, koji u obavljanju svoje dužnosti saznaju za počinjeno nasilje u porodici, dužni su odmah po saznanju prijaviti počinjeno nasilje u porodici nadležnoj policijskoj upravi.

Prijavu iz stava 1. ovog člana dužni su dostaviti i članovi porodice, kao i svaki građanin koji sazna za počinjeno nasilje u porodici, a posebno ako je žrtva nasilja maloljetno lice.

Lica iz st. 1. i 2. ovog člana su ovlašćeni podnosioci zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Lice koje ne izvrši obavezu prijavljivanja nasilja u porodici, čini prekršaj.

III - SANKCIJE ZA ZAŠTITU OD NASILJA U PORODICI

Član 8.

Vrste i svrha prekršajnih sankcija

Prekršajne sankcije za zaštitu od nasilja u porodici su zaštitne mjere.

Svrha propisivanja, izricanja i primjene prekršajnih sankcija je lična zaštita porodice i njenih članova - žrtava nasilja, obezbjeđenje ostvarivanja i razvijanja zdravog i harmoničnog života unutar porodice, te poštovanje pravnog sistema.

IV - ZAŠTITNE MJERE

Član 9.
Vrste zaštitnih mjera

Počiniocima nasilja u porodici mogu se izreći sljedeće zaštitne mjere:

- 1) udaljenje iz stana, kuće ili nekog drugog stambenog prostora i zabrana vraćanja u stan, kuću ili neki drugi stambeni prostor,
- 2) zabrana približavanja žrtvi nasilja,
- 3) obezbjeđenje zaštite lica izloženog nasilju,
- 4) zabrana uznemiravanja ili uhođenja lica izloženog nasilju,
- 5) obaveza psihosocijalnog tretmana,
- 6) obavezno liječenje od zavisnosti.

Član 10.
Svrha zaštitnih mjera

Svrha zaštitnih mjera je sprečavanje i suzbijanje nasilja u porodici, otklanjanje posljedica počinjenog nasilja i preduzimanje efikasnih mjera preodgoja nasilnika i otklanjanje okolnosti koje pogoduju ili podstiču izvršavanje novih prekršaja nasilja u porodici.

Član 11.
**Udaljenje iz stana, kuće ili nekog drugog
stambenog prostora i zabrana vraćanja u stan, kuću
ili neki drugi stambeni prostor**

Zaštitna mjera udaljenja iz stana, kuće ili nekog drugog stambenog prostora i zabrana vraćanja u stan, kuću ili neki drugi stambeni prostor može se izreći licu koje je počinilo nasilje prema članu porodice s kojim živi u stanu, kući ili nekom drugom stambenom prostoru, ako sud za prekršaje ocijeni da postoji opasnost da bi bez sprovođenja ove mjere počinitelj mogao ponovno počiniti nasilje.

Lice kome je izrečena mjera iz stava 1. ovog člana dužno je odmah napustiti stan, kuću ili neki drugi stambeni prostor, po potrebi, uz prisutnost policijskog službenika.

Mjera iz stava 1. ovog člana određuje se u trajanju koje ne može biti kraće od jednog mjeseca niti duže od šest mjeseci.

Propis o načinu sprovođenja mjere iz stava 1. ovog člana donijet će federalni ministar unutrašnjih poslova u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 12.
Zabrana približavanja žrtvi nasilja u porodici

Zaštitna mjera zabrane približavanja žrtvi nasilja u porodici može se izreći licu koje je počinilo nasilje u porodici ako postoji opasnost da bi ponovo moglo počiniti nasilje u porodici.

U rješenju kojim sud izriče mjeru zabrane približavanja žrtvi nasilja u porodici, sud će odrediti mjesta ili područja, te udaljenost ispod koje se počinitelj ne smije približiti žrtvi nasilja u porodici.

Mjera iz stava 1. ovog člana određuje se u trajanju koje ne može biti kraće od jednog mjeseca niti duže od jedne godine.

Propise o načinu sprovođenja mjere iz stava 1. ovog člana donijet će federalni ministar unutrašnjih poslova, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 13.

Obezbjedeње zaštite lica izloženog nasilju

Zaštitna mjera obezbjeđenja zaštite lica izloženog nasilju kome je život u opasnosti može se izreći za lica koje je izloženo nasilju radi njegove fizičke zaštite i obezbjeđenja da može ostvariti svoja prava ili interese bez straha i opasnosti za ugrožavanje svog života.

Zaštitnom mjerom iz stava 1. ovog člana licu izloženom nasilju obezbjeđuje se:

- 1) privremeni smještaj i zbrinjavanje u socijalnim ili drugim centrima (kućama spasa) ili kod drugih porodica, odnosno na drugim pogodnim mjestima,
- 2) pravo na privremeno izdržavanje iz alimentacionog fonda.

Pri izricanju ove mjere sud za prekršaje će izdati nalog odgovorajućoj ustanovi ili centru da primi na privremeni smještaj i zbrinjavanje žrtvu nasilja, do sprovođenja mjere iz člana 11. ovog zakona.

Član 14.

Zabrana uznemiravanja ili uhođenja lica izloženog nasilju

Zaštitna mjera zabrane uznemiravanja ili uhođenja žrtve nasilja može se izreći licu koje nasilje čini uznemiravanjem ili uhođenjem, a postoji opasnost da bi ponovo moglo uznemiravati ili uhoditi lica iz stava 1. člana 5. ovog zakona.

Mjera iz stava 1. ovog člana određuje se u trajanju koje ne može biti kraće od jednog mjeseca niti duže od jedne godine.

Propise o načinu sprovođenja mjere iz stava 1. ovog člana donijet će federalni ministar unutrašnjih poslova, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 15.

Obavezni psihosocijalni tretman

Zaštitna mjera obaveznog psihosocijalnog tretmana može se izreći počiniocu nasilja u porodici radi otklanjanja njegovog nasilničkog ponašanja ili ako postoji opasnost da se ono ponovi.

Mjera iz stava 1. ovog člana traje do prestanka razloga zbog kojeg je određena, a ne može trajati duže od dvije godine.

Propise o načinu i mjestu sprovođenja mjere iz stava 1. ovog člana donijet će federalni ministar rada i socijalne politike, uz saglasnost federalnog ministra zdravstva, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 16.

Obavezno liječenje od zavisnosti

Zaštitnu mjeru obaveznog liječenja od zavisnosti sud za prekršaje će izreći nasilnom licu koje je nasilje počinilo pod uticajem zavisnosti od alkohola, opojnih droga ili drugih psihotropnih supstanci, ako postoji opasnost da se nasilje ponovi.

Mjera iz stava 1. ovog člana određuje se u trajanju koje ne može biti kraće od jednog mjeseca niti duže od dvije godine.

Propise o načinu i mjestu sprovođenja mjere iz stava 1. ovog člana donijeeće federalni ministar zdravstva, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 17. **Izricanje zaštitnih mjera**

Zaštitne mjere izriče sud za prekršaje prema mjestu prebivališta žrtve nasilja u vrijeme podnošenja prijedloga za izricanje mjere, odnosno zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Član 18. **Podnošenje zahtjeva za izricanje zaštitnih mjera**

Zaštitne mjere mogu se izreći na zahtjev lica izloženog nasilju, odnosno njenog opunomoćnika, ili na zahtjev policije, tužilaštva, organa starateljstva, vladinih i nevladinih organizacija ili po službenoj dužnosti.

Zaštitna mjera iz člana 12. ovog zakona izriče se po službenoj dužnosti.

Zaštitne mjere iz čl. 11. do 16. ovog zakona izriču se u trajanju koje ne može biti kraće od jednog mjeseca, niti duže od dvije godine, računajući od dana pravosnažnosti rješenja, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 19. **Obaveze suda za prekršaje i organa starateljstva**

Prilikom izricanja zaštitne mjere, sud za prekršaje će voditi računa o svrsi i težini izrečene mjere, njenoj efikasnosti, a po potrebi tu mjeru može zamijeniti drugom zaštitnom mjerom.

Organ starateljstva dužan je voditi evidenciju o izrečenim zaštitnim mjerama u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti polova u Bosni i Hercegovini, pratiti izvršenje, izvještavati sud za prekršaje o izvršenju mjere, predložiti prekid ili produženje ili zamjenu mjere drugom mjerom.

Organ starateljstva dužan je dostaviti sudu izvještaj o izvršenju zaštitne mjere najkasnije u roku od šest mjeseci, a na zahtjev suda i po potrebi i ranije.

Ako ocijeni da je neophodno da se žrtva od nasilja u porodici, bez odlaganja zaštiti, sud za prekršaje može izreći odgovarajuću zaštitnu mjeru, kao samostalnu prekršajnu sankciju, po saslušanju počinioca nasilja, ne čekajući okončanje prekršajnog ili krivičnog postupka.

Protiv izrečene zaštitne mjere iz stava 1. ovog člana dozvoljena je žalba u roku od tri dana od dana prijema rješenja, a žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Rješenjem o prekršaju se utvrđuje trajanje zaštitne mjere koja je izrečena nasilnom licu i čije trajanje počinje teći od dana punosnažnosti rješenja, s tim da se u trajanje mjere uračunava vrijeme trajanja mjere koja je protekla ako je mjera bila izrečena po hitnom postupku.

V - KAZNENE ODREDBE

Član 20. **Prekršaj**

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM ili kaznom zatvora od najmanje 50 dana kazniće se za prekršaj službeno lice koje ne prijavi policiji da su počinjene radnje nasilja u porodici iz člana 6. stava 2. ovog zakona.

VI - ODGOVORNOST ZA NEPOSTUPANJE PO ZAŠTITNIM MJERAMA

Član 21. **Nepostupanje po izrečenim zaštitnim mjerama**

Nasilno lice u porodici dužno je postupiti u skladu sa izrečenom zaštitnom mjerom.

Novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kazniće se za prekršaj lice koje ne postupi prema izrečenoj zaštitnoj mjeri.

Protiv rješenja iz stava 2. ovog člana dozvoljena je žalba u roku od tri dana od dana prijema rješenja, a žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

VII - ZAVRŠNA ODREDBA

Član 22. **Stupanje na snagu zakona**

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivaće se istekom roka od šest mjeseci od dana stupanja na snagu.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Slavko Matić, s.r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Muhamed Ibrahimović, s.r.